

Vergi idaresi, tüm yetki ve imkânlarına rağmen bilmediği ve tespit edemediği kimi durumların, mükelleflerle bilinmesini isterse, anlayınız ki bu işte bir terslik var demektir. İşte Türkiye’de durum tam da böyle. Mükelleften geleceği görmelerini isteyen bir idare var ortada. Nasıl mı?

Bugün, ticari faaliyetleri kapsamında mal ya da hizmet almak zorunda olan mükelleflere idare adeta şöyle diyor: “Benim kayıtlarımda halen herhangi bir sorunu olmayan satıcı firmalardan aldığın mal ve hizmette dikkat etmelisin. İleride yaşayacağı bazı sorunları bilmelisin, yoksa...”

Mantıklı gelmemiş olabilir, haklısınız. Ama şu gerçeği biliyoruz ki uygulamada vergi idaresi sorunlu mükellefleri mal veya hizmet ticaretinden yaklaşık 5 yıl sonra tespit edebiliyor.

Bilindiği üzere, tüm beyannameler, alış ve satış formları elektronik ortamda vergi dairesine iletilir.

Sistem bunlar üzerinde çapraz kontroller yapar. Yetmez, binlerce kişiden oluşan vergi denetim elemanları inceleme yapar. Peki nasıl olur da vergi idaresi sorun

Bu İşte Bir Terslik Var!

tespitini 5 yıl sonra yapar ve elinde hiçbir güç bulunmayan vergi mükelleflerinden sorun tespitini anında yapmasını ister.

İşleyen süreci bilmek için mantığını anlatabilir. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde vergi idaresi henüz 2008 yılına dair incelemeleri yapmakta ve 31 Aralık 2013 tarihinden önce zamanaşımına uğramadan, tamamlamaya çalışmaktadır.

Örnek üzerinden gidersek... Yapılan, sınırlı inceleme ve tespitle mükellefin sorunlu olduğu

anlaşılır. Mükellef, 2013 yılında yapılan yoklamalarda yerinde bulunmadığı için kurulduğu tarihten itibaren tüm işlemlerinin bir raporla sahte olduğu belirtilir.

Devamını tahmin edersiniz. Bu mükelleften mal veya hizmet alan mükelleflerin hepsi de incelemeye alınır. Denir ki: “2008 yılında mal veya hizmet aldığın firma sahteci firmaymış”. Mükellefin idareye sorduğu “Bunu ne zaman tespit ettiniz” sorusuna aldığı yanıtta doğal olarak “5 yıl sonra” olur. Hal böyleyken mükelleften, bankacılık

sistemi üzerinden yaptığı ödemelerle alımların gerçek olduğunu ispat etmesi bile istenir.

Gelelim bu gibi durumlarda mal veya hizmet satın alan mükelleflerin sorumluluktan ne şekilde kurtulabileceği konusuna. Vergi mevzuatı açık. 84 numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliği, mal veya hizmet alımlarının bankacılık sistemi kullanılarak yapılması durumunda, mükelleflerin sonradan tespit edilen olumsuzluklardan sorumlu olmayacağını yazar. Ancak, bu açık belirlemeye rağmen mükelleflerin yaptıkları ödemeler de bugün onları sorumluluktan kurtaramıyor.

Oysa bu durum, sıkıntı içinde ticaret yapmaya çalışan mükelleflerin elini kolunu bağlıyor, çok zor durumda bırakıyor. Soruna mantıklı bir çözüm aranırsa gelinecek yer belli.

Eğer mal veya hizmet satın alınan firmalarda bir olumsuzluk varsa, bunun sonuçlarına olumsuzluğun öğrenildiği tarihten sonra katlanılması daha doğru olur. Örneğin, satıcı firma nezdinde olumsuzluğun tespiti 1 Eylül 2013 tarihinden yapılırsa, bu tarihten sonra bu mükellefle ticaret yapanlar, yaptıkları bu ticaret nedeniyle eksik ödenen vergiden sorumlu olmalı. Son söz: Mükellefin sorumluluğu abartılmamalı...

NE ZAMAN EMEKLİ OLURUM?

30 Mart 1957 doğumluyum, 1 Ocak 1985'ten beri Bağ-Kur'luyum. Prim ödeme gün sayım 4 yıl 9 ay 22 gün. 1 Mayıs 2011 tarihinden itibaren ek-5 tanım sigortası primi ödüyorum. Ne zaman emekli olurum? **Şeref Günaydın**

Prim ödeme sürenizin dolmasına 20 tam yıldan fazla, 21.5 tam yıldan az kaldığı için 57 yaşında emekli olabilirsiniz. İsterseniz kısmi emeklilik şartlarına göre emekli de olabilirsiniz. Bunun için 15 yıl, 58 yaş ve 5400 gün prim gerekir.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.